

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Notat til Folketingets Europaudvalg

Dato
9. maj 2017

Revision af VE-direktivet

Dagsorden	Side
1. Direktivforslag om fremme af anvendelsen af vedvarende energi (revision af VE-direktivet)	2
- <i>Forelæggelse af forhandlingsoplæg</i>	

**Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet**

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

1. Direktivforslag om fremme af anvendelsen af vedvarende energikilder (revision af VE-direktivet)

KOM(2016) 767

Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i margenen.

1. Resumé

Kommissionen har den 30. november 2016 fremsat forslag til revision af VE-direktivet som en del af Kommissionens såkaldte Vinterpakke, hvis officielle navn er "Clean Energy for all Europeans".

Formålet med forslaget er at tilpasse rammerne for vedvarende energi i EU's medlemsstater frem mod 2030. Herunder fastsætter revisionen et bindende mål for VE-andelen for EU som helhed på minimum 27 pct. i 2030, mens de gældende nationale mål for VE-andelen i 2020 fastholdes som nationale minimumsandeleværdier efter 2020.

Forslaget indeholder bl.a. principper for støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder samt et krav om åbning af støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder for anlæg i andre medlemsstater. Dertil kommer krav vedrørende forbrugeres ret til egetforbrug og salg af elektricitet, herunder igennem såkaldte energifællesskaber. Forslaget medfører, at de nationale krav om 10 pct. VE i transportsektoren erstattes af et iblandingskrav til brændstofleverandører. Derudover indeholder forslaget bæredygtighedskriterier for bioenergi.

Forslaget vurderes at have lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom det forventes at kunne få væsentlige økonomiske konsekvenser, særligt i kraft af forslaget om leverandørkrav på transportområdet og et fælleseuropæisk VE-mål.

Regeringen hilser det overordnede formål med forslaget til revideret VE-direktiv velkommen. Regeringen ønsker en ambitiøs og klar europæisk ramme, som kan sikre opfyldelsen af EU's mål for vedvarende energi i energiforbruget i 2030.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 767 af 30. november 2016 fremlagt forslag til en revision af Europa-Parlamentets og rådets direktiv om fremme af anvendelsen af vedvarende energikilder (revision af VE-direktivet).

Det gældende VE-direktiv indeholder et bindende mål om, at andelen af vedvarende energi i energiforbruget i EU i 2020 skal være minimum 20 pct. Det gældende VE-direktiv fastsætter endvidere nationale mål for 2020 og fastlægger rammerne for at opfylde disse mål.

Det reviderede VE-direktiv skal på samme måde fastlægge rammerne for opfyldelse af EU's bindende mål for andelen af vedvarende energi for EU som helhed på minimum 27 pct. i 2030, men uden at fastsætte bindende nationale mål. Det frem-

går dog af forordningsforslaget om et forvaltningssystem for Energiunionen, at medlemsstaterne kollektivt skal sikre, at summen af deres VE-bidrag samlet set indfrier EU-målet. EU's bindende mål for andelen af vedvarende energi for EU som helhed på minimum 27 pct. i 2030 blev vedtaget af Det Europæiske Råd i oktober 2014.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 194, stk. 2, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Direktivets primære formål er at understøtte opfyldelse af EU's bindende mål for andelen af vedvarende energi for EU som helhed på minimum 27 pct. i 2030.

For så vidt angår målopfyldelsen henviser Kommissionen i forslaget til en mekanisme i forslaget til forordning om et forvaltningssystem for Energiunionen, der skal sikre en accelereret VE-udbygning, såfremt medlemsstaternes samlede bidrag i 2023 ikke vurderes at være tilstrækkelige til at opfylde målet om minimum 27 pct. i 2030. Ved fastlæggelsen af mekanismerne, som skal tilvejebringe den nødvendige additionelle VE-udbygning, anfører Kommissionen, at der vil blive taget højde for medlemsstaternes individuelle bidrag til 2030-målet.

El-sektoren

Forslaget indeholder principper for tildeling af støtte til vedvarende energi, herunder at støtte skal tildeles på konkurrencelignende vilkår, og at støttetypen skal sikre, at VE-producenter reagerer på el-markedspriserne. Dertil kommer et krav om åbning af støtte til elektricitet fra vedvarende energi for anlæg i andre medlemsstater. Dette gælder for 10 pct. af medlemsstaternes tildelte støtte i perioden 2021-2025 og 15 pct. i perioden 2026-2030. Forslaget indeholder også et forbud mod at ændre på vilkår for støtte, der allerede er tildelt til vedvarende energianlæg, og som vil påvirke projektet negativt.

Med forslaget sikres forbrugere ret til selv at forbruge egenproduceret elektricitet og/eller sælge den til en rimelig pris, hvilket allerede er tilfældet i Danmark. Forslaget giver desuden ret til kollektivt egetforbrug for forbrugere i bygninger med flere lejligheder, ligesom såkaldte energifællesskaber får ret til at producere, forbruge, lagre og sælge vedvarende energi.

Varme- og kølesektoren

Kommissionen foreslår, at hver medlemsstat skal tilstræbe at øge andelen af vedvarende energi i varme og køling med 1 pct.point årligt frem til 2030. Målet er ikke bindende, men direktivet stiller krav til medlemsstaterne om at sikre, at rammer og virkemidler er implementeret, så de giver varme- og køleaktørerne mulighed for og incitament til at øge andelen af vedvarende energi i energimixet.

Fjernvarme og fjernkøling, der ikke lever op til nærmere angivne effektivitetskrav, ønskes begrænset med forslaget. Derfor gives ejere af bygninger, som har en for-

syning, der ikke lever op til de angivne krav, ret at skifte til energieffektiv produktion af varme og køling. Den ny forsyning kan være anden kollektiv forsyning, overskudsvarme eller individuelle VE-anlæg. For at understøtte forbrugernes valg indgår det i forslaget, at leverandører af fjernvarme og -køling skal informere forbrugere om deres energieffektivitet og andel af vedvarende energi.

Oprindelsesgarantier

Kommissionen foreslår at udvide reglerne for oprindelsesgarantier¹ til at omfatte alle vedvarende energikilder. Efter det gældende direktiv skal medlemsstaterne have systemer for oprindelsesgarantier for elektricitet og højeffektiv kraftvarme, mens landene kan vælge at etablere oprindelsesgarantier for varme og køling. Med forslaget bliver det obligatorisk for medlemsstaterne også at udstede oprindelsesgarantier for varme, køling og biogas.

Oprindelsesgarantier skal efter forslaget ikke længere kunne udstedes til producenten, hvis energiproduktion samtidig modtager støtte. I disse tilfælde foreslår Kommissionen i stedet et krav om, at staten auktionerer oprindelsesgarantierne og anvender provenuet til at dække en del af omkostningerne til støtten.

Proces for tilladelser til VE-produktion

Forslaget indeholder et krav om, at der etableres et koordinerende kontaktpunkt som ved ansøgninger om etablering af VE-anlæg skal vejlede ansøgeren igennem tilladelsesproceduren hos myndighederne. Der kan oprettes flere af sådanne kontaktpunkter, men målet med forslaget er at sikre, at hvert projekt kun har én administrativ indgang.

I Danmark er en tilsvarende ordning indført på havmølleområdet. Med forslaget begrænses ansøgningsprocedurerne for VE-anlæg som udgangspunkt til ikke at tage mere end tre år.

Transport

På transportområdet skal hver medlemsstat ifølge det gældende VE-direktiv sikre, at der anvendes mindst 10 pct. VE i transport i 2020. Med forslaget videreføres dette overordnede mål ikke efter 2020. Derimod sættes der nye 2030-mål for bestemte typer biobrændstoffer samt nye minimumsgrænser for drivhusgasfortrængning. De væsentligste transportrelaterede elementer i forslaget er:

- Der indføres et krav til brændstofleverandører om, at de i 2021 iblander en andel på mindst 1,5 pct. VE-brændstoffer. Andelen skal stige til mindst 6,8 pct. i 2030 efter en fastlagt gradvis stigning. Fødevarerrelaterede biobrændstoffer (ofte

¹ Oprindelsesgarantier udstedes for produktion af vedvarende energi og kan anvendes af forbrugere til at dokumentere, at deres forbrug dækkes af vedvarende energi. Producenter, der får udstedt oprindelsesgarantier for produktionen, kan således sælge oprindelsesgarantier til forbrugere, der ønsker at dokumentere, at deres forbrug dækkes af vedvarende energi. Handel med oprindelsesgarantier har ikke betydning for opgørelsen af landenes nationale andel af vedvarende energi.

benævnt 1. generation biobrændstoffer) kan ikke bidrage til denne målopfyldelse.

- Det fremgår af forslaget, at bidraget fra VE anvendt i luftfart og skibsfart skal tælle 1,2 gange energiindholdet, når det opgøres, om de krævede andele af VE i transport er opnået.
- Andelen af biobrændstoffer baseret på visse former for affald (bl.a. animalsk fedtaffald og brugt friturefedt) kan maksimalt udgøre 1,7 pct.-points af de 6,8 pct. VE-brændstoffer.
- Avancerede biobrændstoffer og biogas baseret på visse, nærmere angivne råvarer skal udgøre mindst 0,5 pct. i 2021 og stige til mindst 3,6 pct. af de 6,8 pct. VE-brændstoffer i 2030 efter en fastlagt gradvis stigning.
- Ved beregning af den enkelte medlemsstats forbrug af vedvarende energi kan bidraget fra biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændstoffer, som er produceret af fødevarer afgrøder eller foderafgrøder (1.generation biobrændstoffer), maksimalt udgøre 7 pct. af energiforbruget til vej- og jernbanetransport i medlemsstaten. Maksimumsgrænsen reduceres til 3,8 pct. i 2030 efter en fastlagt gradvis reduktion.
- Alle medlemsstater skal oprette et system, som muliggør, at en brændstofleverandør kan overføre sin forpligtelse til en anden/andre brændstofleverandører.
- Drivhusgasfortrængningen for biobrændstoffer og biogas, der kan anvendes til opfyldelse af den krævede andel af VE-brændstoffer, skal være mindst 70 pct. fra 1. januar 2021. For øvrige biobrændstoffer, som bidrager til medlemsstatens VE-andel, skal drivhusgasfortrængningen være mindst 50 pct. for biobrændstoffer produceret på anlæg, som var i drift 5. oktober 2015, 60 pct. for biobrændstoffer produceret på anlæg, som er taget i drift efter 5. oktober 2015, og 70 pct. for biobrændstoffer, som er taget i anvendelse efter 1. januar 2021.

Bæredygtighedskriterier

Kommissionens forslag til nyt VE-direktiv indeholder bæredygtighedskriterier, som skal gælde alle typer bioenergi, dvs. både fast biomasse, flydende biobrændstoffer og biogas. Bæredygtighedskriterierne tager udgangspunkt i samme tilgang, som anvendes for flydende biobrændstoffer i de eksisterende VE-direktiv, og som også ligger til grund for den frivillige danske brancheaftale, der omfatter træpiller og træflis. Overordnet består forslaget til bæredygtighedskriterier i tre komponenter:

- For det første er der foreslået kriterier for bæredygtig udnyttelse hhv. af landbrugsland, græsområder og skove. Formålet med disse kriterier er bl.a. at beskytte biodiversitet og undgå reduktion af naturlige kulstofpuljer, bl.a. i skove og vådområder. Desuden skal kriterierne sikre, at biomassen er lovligt høstet, at der sker genplantning og at skovenes produktivitet fastholdes over tid. Der er herudover krav om opgørelse af biomassehøst i LULUCF-sektoren, samt at det producerende land har ratificeret Parisaftalen.
- For det andet er der fastsat krav for reduktion af drivhusgasser fra bioenergiens forsyningskæde. Der lægges op til en gradvis skærpelse af reduktionskravene, som afhænger af tidspunktet for idriftsættelse af produktionsenheden.
- For det tredje stilles der krav om, at produktion af elektricitet på kraftværker over 20 MW (indfyret effekt), som brænder biomasse, opfylder kravene for hø-

jeffektiv kraftvarme som defineret i artikel 2(34) i Energieffektivitetsdirektivet (2012/27/EU).

I forslaget lægges endvidere op til, at medlemsstaterne kan fastsætte yderligere nationale bæredygtighedskrav.

Kommissionens bemyndigelse til vedtagelse af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter

Kommissionen bemyndiges til at vedtage gennemførelsesretsakter i relation til, 1) at fastsætte tekniske specifikationer for nationale databaser til sporing af transportbrændsler, 2) at fastsætte kriterier for hvilke naturarealer med græs, der indenfor reglerne om bæredygtighed kan høstes og anvendes biomasse fra og retningslinjer for, hvordan opfyldelse af kravene til bæredygtighed kan dokumenteres, 3) at fastsætte standarder for pålidelighed, transparens og uafhængig kontrol, som skal sikre at overholdelse af kravene til bæredygtighed og drivhusgasreduktioner bliver verificeret på en effektiv og harmoniseret måde, 4) at anerkende rapporter fra medlemslande eller territorier uden for unionen om typiske udledninger af drivhusgasser fra produktion af landbrugsbiomasse, 5) at vedtage detaljerede tekniske specifikationer for beregning af drivhusgasemissioner.

Kommissionen bemyndiges til at vedtage delegerede retsakter i relation til, 1) at foretage ændringer i del A og B af bilag 9 for at tilføje råmaterialer til listen i dette bilag og justere energiindholdet i transportbrændsler, som angivet i bilag 3, til videnskabelige og tekniske fremskridt, 2) at håndhæve aftaler og etablere regler med tredjelande om gensidig anerkendelse og overvågning af oprindelsesgarantier, 3) at specificere metoden til at fastsætte andelen af biobrændstof fra en proces, hvor biomasse behandles sammen med fossile brændsler i en fælles proces, specificere metoden til at fastsætte drivhusgasbesparelsen fra en række angivne vedvarende transportbrændstoffer samt fastlægge minimums drivhusgasreduktioner som kræves for, at disse typer af brændstoffer kan tælles med i opfyldelse af leverandørkrævet for transportsektoren, 4) at foretage ændringer af bilag 5 og 6 vedrørende fortrængningsværdier for produktionsveje for fremstilling af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændstoffer og ændringer af metodologien fastsat i bilag 5, del C og bilag 6, del B.

Det foreslås i henhold til den Interinstitutionelle Aftale (IIA) af 13. april 2016 om brug af delegerede retsakter bl.a., at eksperter udpeget af medlemsstaterne skal konsulteres, inden en delegeret retsakt vedtages. Beføjelserne til at vedtage delegerede retsakter kan ligeledes til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet og Rådet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver.

Europa-Parlamentet har den 17. januar 2018 vedtaget sin betænkning om forslaget. Af betænkningen fremgår bl.a., at Europa-Parlamentet lægger op til at øge

EU's VE-mål til mindst 35 pct. i 2030. Europa-Parlamentet opretholder Kommissionens forslag om åbning af støtte til elektricitet fra vedvarende energi for anlæg i andre medlemsstater, men foreslår at dette skal gælde for 8 pct. i perioden 2021-2025 og 13 pct. i perioden 2026-2030. Europa-Parlamentet opretholder ligeledes Kommissionens forslag om bæredygtighedskriterier for biomasse. Endeligt foreslår Europa-Parlamentet et VE-mål for transportsektoren på 12 pct. i 2030. Heraf skal de 10 pct. i 2030 komme fra iblanding af avancerede biobrændstoffer, andengenerationsbiobrændstoffer samt elektricitet. Europa-Parlamentet foreslår derfor, at der sker en udfasning af førstegenerationsbiobrændstoffer. Europa-Parlamentet foreslår ligeledes som Kommissionen, at der et særskilt delmål for iblanding af avancerede biobrændstoffer på 3,6 pct. i 2030 via en lineær indfasning.

5. Nærhedsprincippet

Direktivet har hjemmel i TEUF artikel 194, som fastslår nødvendigheden af udvikling af nye og vedvarende energikilder.

Kommissionen anfører i forslaget, at der er behov for handling på EU-niveau for at sikre, at medlemslandene bidrager til det bindende mål om minimum 27 pct. vedvarende energi, og at målet opnås kollektivt og omkostningseffektivt.

Det er Kommissionens vurdering, at handling på EU-niveau vil levere investorsikkerhed, en konsistent og omkostningseffektiv udbredelse af vedvarende energi på tværs af EU og en effektiv drift af det indre energimarked, mens forslaget respekterer landenes forskellige potentialer for vedvarende energi og retten til at vælge energimix.

Kommissionen vurderer endvidere, at medlemsstaterne med forslaget bevarer fleksibilitet til at fremme vedvarende energi i de sektorer og på den måde, som bedst passer til deres nationale forhold.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering og finder således, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forslaget vil hovedsageligt berøre følgende dansk lovgivning:

- Lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 418 af 25. april 2016
- Lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1288 af 27. oktober 2016
- Lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1307 af 24. november 2014
- Lov nr. 468 af 12. juni 2009 om bæredygtige biobrændstoffer og om reduktion af drivhusgasser fra transport

Forslaget vil desuden berøre de bekendtgørelser, der er udstedt i medfør af den ovenfor nævnte lovgivning. Der er bl.a. tale om følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 1323 af 30. november 2010 om oprindelsesgaranti for VE-elektricitet og bekendtgørelse nr. 447 af 20. maj 2016 om oprindelsesgaranti for elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion (oprindelsesgarantier).
- Bekendtgørelse om godkendelse af kollektive varmforsyningsanlæg nr. 825 af 24. juni 2016 (anvendelse af brændsler i kollektiv varmforsyning).
- Bekendtgørelse om offentliggørelse af bygningsreglement 2015 (BR15) nr. 1028 af 30. juni 2016 (individuel varmforsyning med bl.a. oliefyr og naturgas-fyr).
- Bekendtgørelse om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg nr. 904 af 24. juni 2016 (tilslutning til fjernvarme).

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes at ville medføre ændringer på lov- og bekendtgørelsesniveau, jf. ovenfor. Det forventes, at der ved implementeringen af direktivet i dansk ret vil være tale om tilpasninger af gældende ret samt behov for udarbejdelse af supplerende regler i forhold til gældende ret.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes at medføre potentielle statsfinansielle konsekvenser. Indfrielsen af VE-målet vil potentielt medføre væsentlige statsfinansielle og samfundsøkonomiske omkostninger.

De statsfinansielle konsekvenser ved indfrielse af forslaget om et VE-mål i transportsektoren vil variere afhængigt af, hvordan forslagene implementeres. Fsva. transportmålet gælder det, at de statsfinansielle konsekvenser vurderes til at være positive i 2021, mens de i 2030 vil være negative. Dette gælder både ved en minimumsimplementering af Kommissionens forslag samt i forhold til en minimumsindfrielse af Rådets forslag, en minimumsindfrielse af Rådets forslag kombineret med fastholdelse af iblandingskrav på 0,9 pct. avancerede biobrændstoffer frem til 2029 og ved en fastholdelse af begge nuværende iblandingskrav, indtil Rådets forslag overstiger disse i 2030. Rådets forslag vurderes dog – set i forhold til Kommissionens forslag og uafhængig af implementeringsscenerierne – at medføre de højeste positive konsekvenser i 2021 og de laveste negative konsekvenser i 2030.

Det forventes, at implementering og lovgivning, som følger af forslaget vil medføre statsfinansielle konsekvenser i form af administrative omkostninger hos de relevante myndigheder. Det gælder blandt andet i forhold til den administrative håndtering af en åbning af nationale støtteordninger, de administrative kontaktpunkter, samt administration af nye bæredygtighedskriterier for fast biomasse. Administrative og statsfinansielle udgifter vedrørende EU-sager afholdes som det klare udgangspunkt indenfor ressortministeriets egne rammer, jf. *Budgetvejledningen 2.4.1.*

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ifølge Kommissionen til formål at tilpasse rammerne for vedvarende energi i EU's medlemsstater frem mod 2030. Dette kan potentielt føre til gevinster

for danske energiproducenter grundet øget konkurrence og udbygning med vedvarende energi.

De samfundsøkonomiske konsekvenser ved indfrielse af forslaget om et VE-mål i transportsektoren vil variere afhængigt af, hvordan forslagene implementeres. Overordnet gælder det, at de samfundsøkonomiske konsekvenser i 2021 vil være positive, mens de i 2030 vil være negative. Rådetsforslag vurderes dog at medføre de højeste positive konsekvenser i 2021 og de laveste negative konsekvenser i 2030 – uafhængig af de tre implementeringsscenerier – end Kommissionens oprindelige forslag. De tre scenarier er hhv. en minimumsindfrielse af Rådets forslag, en minimumsindfrielse af Rådetsforslag kombineret med fastholdelse af iblandingskrav på 0,9 pct. avancerede biobrændstoffer frem til 2029 og en fastholdelse af begge nuværende iblandingskrav, indtil formandskabets forslag overstiger disse i 2030.

I Kommissionens konsekvensanalyse fra 30. november 2016 er der opgjort økonomiske gevinster på tværs af EU ved dele af direktivforslaget. Det vurderes således, at en åbning af støtteordninger på tværs af medlemsstaterne vil medføre gevinster på samlet 1 mia. EUR årligt i form af lavere systemomkostninger. Lavere administrative barrierer for opstilling af ny VE forventes af Kommissionen at bidrage til flere private job og øget vækst.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet eller i så fald kun minimale meromkostninger. Flere af elementerne i forslaget vurderes at medføre positive erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Udbredelsen af bæredygtighedskriterier for fast biomasse kan i et vist omfang medføre administrative merudgifter for visse industrier og energiselskaber. Omvendt, vil skovejere og energiselskaber få gavn er et harmoniseret EU-marked for bæredygtig biomasse.

Forslaget vurderes endvidere at kunne medføre erhvervsøkonomiske lettelser for projektudviklere, som følge af en mere simpel ansøgningsproces.

Ligeledes vurderes de forslåede iblandingskrav på transportområdet at medføre positive erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af øget omsætning for danske råvareleverandører og producenter af andengenerations- og avancerede biobrændstoffer. Det forventes desuden, at forbrugerbelastningen primært vil ramme husholdningerne, da både Kommissionens oprindelige forslag og Rådets forslag i særlig grad vil resultere i stigende benzinpriser. Erhvervet vil qua, at de kun i begrænset omfang benytter benzin, blive mindre ramt af stigende brændstofpriser.

Tilsvarende vurderes det, at forslaget generelt vil gavne danske teknologileverandører inden for såvel VE som fjernvarme og -køling.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Kommissionens forslag til revision af direktivet har i december 2016 været sendt i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik. Der indkom nedenstående høringssvar.

Biorefining Alliance finder det meget positivt, at der foreslås et separat mål for avancerede biobrændstoffer. Det samlede niveau for VE i transport i 2030 ligger dog stort set på linje med målet i 2020, hvilket er meget uambitiøst i betragtning af non-ETS målene i 2030 og de langsigtede mål for 2050. Biorefining Alliance er i tvivl om, hvorvidt iblandingskravet er nok til at initiere produktion af avancerede biobrændstoffer og foreslår, at de første anlæg får en særlig first-mover støtte, fx. via udbud, prisstøtte eller lånegarantier.

CO-industri støtter forslaget om at harmonisere VE-støttesystemer i EU med henblik på mindsket markedsforvridning og øget omkostningseffektivitet. CO-industri finder det positivt med øget samarbejde mellem medlemslandene, så integration af VE i energisystemet styrkes og implementeres effektivt. CO-industri mener ikke, at der er behov for skærpede krav, der modvirker et effektivt marked for bæredygtig biomasse.

Dansk Byggeri finder, at fraværet af nationale mål er en svækkelse af det gældende direktiv og ønsker at målet øges til 30 pct. Dansk Byggeri støtter, at direktivet styrker mulighederne for VE på bygninger, at egen-forbrugere sikres mulighed for at producere og sælge VE-elektricitet og at energiforbrugere kan vælge at koble sig af fjernvarmenettet.

Dansk Energi mener, direktivet bør være mere ambitiøst, at bestemmelser om statsstøtte bør skitseres mere klart, og at vedvarende energikapacitet bør opføres der, hvor naturressourcerne er bedst. Dansk Energi støtter desuden krav om bæredygtighed for biomasse, der dog skal være ens for alle EU-lande. Dansk Energi støtter desuden ambitionen om at øge andelen af vedvarende energi i varme-, køling- og transportsektoren, hvor direktivet dog mangler fokus på elektrificering.

Dansk Fjernvarme støtter forslaget om mere VE, men ønsker at incitamenter og regler for anvendelse af overskudsvarme skal ligestilles med VE. Oprindelsescertifikater anses for en administrativ byrde, og direktivet bør levne mest mulig plads for national implementering af disse regler, ikke mindst i lyset af at VE-andelen i dansk fjernvarme i forvejen er høj, og sektoren ihærdigt arbejder på at forøge den. Der ønskes også national implementering af muligheden for at afkoble fjernvarme- og fjernkøleforbrugere efter grundige analyser. Dansk Fjernvarme mener i den sammenhæng, at konsekvenserne for fjernvarmen i de øvrige medlemslande og særligt Østeuropa bør analyseres nøje for at undgå uhensigtsmæssig svækkelse af fjernvarmen i disse lande. Endelig pointeres vigtigheden af harmoniserede kriterier for bioenergis bæredygtighed.

Dansk Industri støtter de initiativer, der understøtter mere marked og omkostnings-effektivitet, herunder åbne VE-udbud på tværs af landegrænser. Dansk Industri finder desuden, at krav om VE i bygninger bør være fleksibelt for lande med en høj andel af VE i energisystemet, mens Kommissionen bør gøre mere for at fremme paritet mellem overskudsvarme og ny vedvarende energi i fjernvarme og -køling. Dansk Industri er tilfreds med forslaget vedrørende transportsektoren, og at kravene til bæredygtighed lægger sig op ad frivillige aftaler som den danske.

Dansk Skovforening finder det meget relevant, at fælles EU-bæredygtighedskriterier anvender en risikobaseret tilgang. Der kan dog være krav i Kommissionens forslag, som er vanskelige at dokumentere i praksis. Det bør anerkendes, at skovforvaltningen i EU generelt er velfungerende, og samtidigt varierer mellem landene. Ny EU-lovgivning bør ikke diktere medlemslandenes skovpolitik.

Det Økologiske Råd ønsker et højere EU-mål for VE i 2030 på minimum 30 pct. Åbning af støttesystemer introduceres for tidligt, da transmissions- og handelssystemer ikke er etableret fuldt ud. DØR finder, at VE-produktion på bygninger bør regnes med i VE-målopfyldelsen, men at medlemsstater med mindst 50 pct. VE i elsystemet, når de opstiller totalenergikrav til bygninger, skal kunne undlade at medregne VE produceret på bygning eller matrikel, som om det var energieffektivisering. Denne type VE bør ikke kunne tælle både som opfyldelse af VE-målet og EE-målet. Der skal tages stilling til, hvilken rolle oprindelsesgarantier skal spille, da det foreslåede design ikke er hensigtsmæssigt, bl.a. i forhold til kraftvarmeområdet. DØR støtter krav i varmesektoren, dog ikke med øget biomasseforbrug. DØR mener, at fødevarerbaserede biobrændstoffer skal udfases hurtigere, og at avancerede biobrændstoffer skal fremmes, samt at Kommissionen skal have et større fokus på elektrificering af transportsektoren. Støtter desuden bæredygtighedskriterier for bioenergi med inkludering af ILUC, og hvor grænsen for dokumentation sættes ved anlæg på 5 MW, men biogas fra naturplejegræs bør dog altid tillades.

Energi- og Olieforum (EOF) ærgrer sig over, at den samlede andel af biobrændstoffer stort set ikke ændrer sig fra 2020 til 2030. Man bør øge mængden af bæredygtige 2. generations biobrændstoffer og samtidig prioritere anvendelsen af bæredygtige 1. generation biobrændstoffer. EOF er tilfreds med Kommissionens prioritering af avancerede biobrændstoffer, men medlemsstaterne bør sikre tilstrækkelige rammebetingelser for produktion af disse, f.eks. økonomisk støtte eller lånegaranti. EOF påpeger, at det vil få u hensigtsmæssige økonomiske konsekvenser for branchen og forbrugerne, hvis det nuværende danske iblandingskrav ikke fortsættes efter 2020, og EOF ønsker en afklaring heraf hurtigst muligt.

Landbrug og Fødevarer støtter ambitionen om at øge VE-udbygning og støtter et øget ambitionsniveau på 30 pct. 2030 under den forudsætning, at lande med en allerede særlig høj VE-andel ikke påføres ekstraordinære omkostninger. Fordelingen af VE-målet bør være ligeligt på tværs af medlemsstaterne. Der bakkes op om afbureaukratisering og øget VE i varmesektoren. EU-bæredygtighedskriterier for biobrændstoffer og fast biomasse støttes, dog uden øgede omkostninger for pro-

ducenter og under en nærmere analyse af konsekvenserne for biomasseproduktion på tørvejord. Landbrug og Fødevarer opfordrer regeringen til at arbejde for et højere VE-krav i transport, herunder et højere iblandingskrav for avancerede biobrændstoffer og et højere loft for fødevarer- og foderbaserede biobrændstoffer. Ligeledes skal regeringen arbejde for et højere loft for biobrændstoffer baseret på animalsk fedt m.v., mhp. at sikre en optimal omkostningseffektiv indsamling og udnyttelse af animalske restprodukter. Landbrug & Fødevarer opfordrer regeringen til at være kritiske overfor, at restprodukter fra palmeolieproduktion indregnes som "avanceret biobrændstof", da det vil motivere til yderligere ekspansion og udvikling af palmeoliearealer.

NOAH henviser til en artikel, hvoraf det fremgår, at et nyt VE-direktiv ikke er brugbart, hvis det kan give anledning til en storstilet anvendelse af bioenergi.

Novozymes anfører, at forslaget ikke opfylder EU's ambition om øget VE-andel i transport, da målet er reduceret til 6,8 pct. i 2030 mod 10 pct. i 2020. Novozymes hilser forslaget om et bindende mål for avancerede biobrændstoffer i 2030 velkommen. Niveauet på 3,6 pct. herfor er passende men bør ikke være lavere. Det er problematisk, at alle konventionelle biobrændstoffer foreslås udfaset, da nogle af dem, herunder konventionel ethanol, er bæredygtige og kan bidrage til at reducere afhængigheden af fossile brændstoffer og billiggøre opfyldelsen af non-ets målet.

VedvarendeEnergi finder målet om 27 % vedvarende energi for uambitiøst, og at det er en svækkelse af direktivet ikke at have faste målsætninger for hvert land. VedvarendeEnergi finder det vigtigt at kunne give national støtte, men frygter at krav om åbning af støtte for udenlandske projekter vil forringe den folkelige støtte til vedvarende energi og til EU. VedvarendeEnergi støtter, at der er fokus på bæredygtighed af biomasse og de foreslåede muligheder for egetforbrug, mens VedvarendeEnergi finder, at andelen af VE i varme og køling bør stige mindst 5 pct. pr. år. VedvarendeEnergi fremhæver desuden, at retten til at koble sig fra fjernvarme kun skal være muligt, hvis fjernvarme erstattes med egen VE-forsyning.

Vindmølleindustrien ønsker målet for andelen af vedvarende energi øget til mindst 30 pct. Vindmølleindustrien støtter en mere europæiseret og markedsbaseret tilgang til udbygning med vedvarende energi, hvor danske vindressourcer udnyttes både til omstilling af det danske energisystem og til opfyldelse af andre landes VE-behov. Vindmølleindustrien støtter derfor en gradvis åbning af støttesystemer for projekter i andre lande. Vindmølleindustrien støtter endvidere forslagets fokus på investorsikkerhed. Vindmølleindustrien finder det derudover vigtigt med simple godkendelsesprocedurer og støtter forslaget om én koordinerende myndighed. Endelig bakker vindmølleindustrien op om direktivets forslag til øget åbenhed om medlemslandenes udbygningsplaner.

WWF fremhæver, at ambitionsniveauet bør hæves for EU's 2030-mål, så regeringen arbejder for minimum 30 pct. VE i 2030 på linje med Parlamentets ønske. WWF ønsker et VE-mål på 45 pct. i 2030. Landene skal fortsat kunne støtte vedvarende energi, og der bakkes op om, at ændringer af støtte ikke må have negative

implikationer for investorer. Der bakkes op om fælles EU-bæredygtighedskriterier for bioenergi med mulighed for skærpelse over tid.

Sagen har den 8. juni 2017 været sendt i skriftlig høring i Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik. Der er modtaget høringsvar fra biorefining Alliance, Energi- og Olieforum, Greenpeace, VedvarendeEnergi, Verdens Skove og WWF Verdensnaturfonden.

Biorefining Alliance har fremhævet behovet for, at Danmark anlægger en ambitiøs kurs med hensyn til produktion og anvendelse af biobrændstoffer og spiller ud med et højere minimumskrav end det, der er foreslået i REDII for avancerede biobrændstoffer. Biorefining Alliance finder det vigtigt at sikre, at det er muligt at yde ingangløbnings-støtte til de første anlæg, så stilstanden på området kan brydes.

Det Økologiske Råd (DØR) har henvist til, at de er skeptiske og bekymrede over for, at CCU-fuels indgår som VE i målopfyldelse, og at der som minimum skal fastlægges klare regler for at undgå dobbelttælling og CO₂-lækage ud af ETS. DØR finder, at hvis begrænsningen på 1,7 pct. for visse former for affald fsva. 6,8 pct.-målet for avancerede biobrændstoffer til transport også inkluderer biogas, som er delvist baseret på slagteriaffald, vil det være en alvorlig begrænsning på brug af biogas i transportsektoren. DØR finder, at VE-målet – trods forhandlingsituationen – er uambitiøst, og at det er tvivlsomt, om EU kan nå sit mål, uden at det fordeles på medlemsstaterne. DØR henviser til, at kriterierne for bæredygtighed af biomasse bør udformes som minimumsregler.

Energi- og Olieforum støtter Biorefining Alliances supplerende kommentarer og opfordrer til, at Danmark anlægger en ambitiøs kurs i forhandlingerne med et højere minimumskrav for avancerede biobrændstoffer frem mod 2030 i kombination med et samlet højere mål i såvel 2021 og frem mod 2030. Energi- og Olieforum fremhæver desuden behovet for en hurtig afklaring af målene for iblanding af biobrændstoffer i 2021 og frem mod 2030.

Greenpeace støtter generelt kommentarerne fra Det Økologiske Råd, WWF og VedvarendeEnergi. Greenpeace finder, at VE-målet på mindst 27 pct. er uambitiøst, da kun medfører en marginal opjustering ift. det forventede business-as-usual scenarie (24 pct.) og blot vil levere 1/5 af den VE-udbygning i perioden 2020-2030, som er set i indeværende årti. Greenpeace finder ikke, at EU's nuværende målsætninger er i tråd med de forpligtelser, som man har påtaget sig under Parisaftalen.

VedvarendeEnergi har generelt henvist til deres tidligere høringsvar. VedvarendeEnergi har desuden fremhævet, at det ikke er gavnligt for udbygningen af VE, at oprindelsescertifikater skal omfatte effektiv kraftvarme, at EU-landene fortsat skal udvikle elsystemet til at kunne indpasse en stigende mængde VE, at forbrugernes rettigheder som egenproducenter og sælgere skal sikres, at lokale organisationer skal sikres muligheder for at være vedvarende energiproducenter, og at VE i trans-

port bør medregne el fra VE med en faktor 4 for både biler, tog og andre transportmidler.

Verdens Skove støtter op om, at der etableres bæredygtighedskriterier for biomasse i hele EU, og at disse skal være væsentligt stærkere end den danske brancheaftale. Verdens Skove finder, at træfældning ikke må påvirke jordens kvalitet eller biodiversiteten negativt, hvis biomassehøsten skal anses som bæredygtig, og at udtagning af biomasse til energiformål skal understøtte en samlet indsats for at forbedre skovenes biodiversitet. Verdens Skove ser gerne, at Kommissionen kommer med nøjere instrukser om, hvordan afsnit 5 skal efterleves, da det på grund af den skarpe stigning i biomasseforbruget er for længe at vente til 2023 for at vurdere, om der er problemer med bæredygtigheden af den benyttede biomasse. Verdens Skove anfører, at det bør indarbejdes i forslaget, at det er en realitet, at der er behov for at øge økosystemernes ophobning af kulstof, og at dette behov kunne sameksistere med vores forbrug af biomasse til energi.

WWF Verdensnaturfonden henviser til sit tidligere hørings svar og henviser til, at de deler de synspunkter, som Det Økologiske Råd har fremført.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rådet blev den 18. december 2017 enigt om en fælles holdning til forslaget. Rådets holdning fastholdt et VE-mål på mindst 27 pct. i 2030, at åbning af støtte til elektricitet fra vedvarende energi fra anlæg i andre medlemsstater skal være frivilligt, etablering af fælles bæredygtighedskriterier i EU samt et overordnet transportmål på 14 pct.

Trilogforhandlingerne med Europa-Parlamentet blev påbegyndt i februar 2018 og drøftelserne har indtil videre koncentreret sig om mere tekniske elementer som principper for støtte til vedvarende energi, etablering af koordinerende kontaktpunkter for godkendelse af VE-projekter samt åbning af støtte til elektricitet fra vedvarende energi fra anlæg i andre medlemsstater. Fsva. det overordnede VE-mål har størrelsen af målet pt. ikke fyldt meget i Rådets behandling af forslaget. Størrelsen af VE-målet forventes dog at blive drøftet under trilogforhandlingerne, idet Europa-Parlamentet har lagt op til, at det fælles VE-mål skal hæves til mindst 35 pct. i 2030.

Hvad angår åbning af støtteordninger for anlæg i andre medlemsstater er der overvejende enighed i Rådet om, at dette bør være frivilligt, som det også er tilfældet i dag. Åbning af støtteordninger forventes fortsat at blive drøftet under trilogforhandlingerne, idet Europa-Parlamentet fortsat holder fast i, at der skal være en obligatorisk åbning af støtteordninger for anlæg i andre medlemsstater.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag om en revision af direktivet for fremme af vedvarende energi velkommen og støtter det overordnede formål med forslaget til revision af VE-direktivet.

Regeringen kan støtte et mere ambitiøst VE-mål end 27 pct. i 2030, såfremt der sikres en rimelig fordeling af målet og bred opbakning hertil i Rådet. Drøftelserne om målet skal ses i tæt sammenhæng med forhandlingerne om forordningsforslaget om forvaltningssystemet for Energiunionen, hvor de nærmere rammer for opfyldelse af VE-målet fastlægges.

Regeringen er positiv over for initiativer i EU, der kan støtte en omkostningseffektiv indfasning af vedvarende energi. Regeringen anerkender, at EU generelt har et fornuftigt statsstøttere regime. Regeringen finder derfor også, at det fortsat bør være Kommissionens statsstøttere retningslinjer, som fastlægger de overordnede statsstøttere retningslinjer – herunder til VE – og at det som udgangspunkt ikke bør ske via sektorlovgivning, herunder VE-direktivet. Det er i den forbindelse centralt, at principper for statsstøtte i VE-direktivet ikke går videre end de nuværende retningslinjer.

Regeringen er kritisk over for forslaget om obligatorisk åbning af støtteordninger for VE-anlæg i andre medlemsstater. Regeringen er af den opfattelse, at åbning af støtteordninger i visse tilfælde kan bidrage til en mere omkostningseffektiv udbygning. Omvendt vurderes det, at en tvungen åbning i praksis vil bremse udbygningen af ny VE. Dertil kommer, at danske forbrugere kan komme til at betale for udenlandske VE-investeringer.

Regeringen støtter forslaget om koordinerende kontaktpunkter for tilladelser til VE-produktion, som skal gøre det nemmere og hurtigere for investorer og projektudviklere inden for vedvarende energi at få behandlet deres ansøgninger. Danmark har allerede etableret én administrativ indgang for havvindprojekter, og regeringen bakker op om at udvide konceptet med én indgang til at dække andre VE-ansøgninger, og at dette sker på tværs af Europa, idet forslaget potentielt kan være til gavn for danske energivirksomheders adgang til markeder i andre EU-lande. Regeringen vil i forlængelse heraf arbejde for, at der sikres mulighed for en fleksibel national implementering.

Regeringen støtter forslaget om oprindelsesgarantier. Regeringen arbejder i den forbindelse for, at medlemsstaterne selv har fleksibilitet til at bestemme, hvilke energiformer, som skal inkluderes, samt hvordan koblingen mellem oprindelsesgarantier og VE-støtte skal håndteres.

Regeringen støtter, at der i forslaget indgår forslag, som på tværs af Europa styrker og sikrer forbrugernes rettigheder som egenproducenter, samt mulighederne for at danne lokale VE-fællesskaber. Regeringen lægger vægt på, at forslagene bør indeholde tilstrækkelig fleksibilitet, til at tage højde for nationale forhold, og på at lokale VE-fællesskaber skal have samme rettigheder og pligter som andre producenter. Derudover lægger regeringen vægt på at sikre, at forslagene ikke påvirker medlemsstaternes mulighed for selv at definere egne skatter og afgifter.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om at fremme VE i varme- og kølesektoren. Danmark er blandt de lande i EU med den højeste VE-andel i varme- og

kølesektoren. Yderligere initiativer for at øge andelen vurderes at være omkostningsfulde, hvorfor regeringen støtter op om kompromisforslaget fra formandskabet om, at medlemsstater med en VE-andel på over 60 pct. i varme- og kølesektoren undtages at implementere yderligere krav. Regeringen lægger desuden vægt på, at der skabes fleksibilitet for medlemsstaterne i forhold til at sikre, at det er op til medlemsstaterne selv at lægge en konkret plan for, hvordan omstillingen mod øget vedvarende energi og overskudsvarme gennemføres i praksis i den gældende medlemsstat.

Regeringen lægger i forhold til spørgsmålet om VE-mål for transportsektoren vægt på, at de typer førstegenerations-biobrændstoffer, som ikke er bæredygtige, ikke kan anvendes til opfyldelse af transportmål. Samtidig arbejder regeringen for, at der sikres størst mulig fleksibilitet for medlemsstaterne til at opfylde delmålet i transportsektoren omkostningseffektivt. I relation til avancerede biobrændstoffer lægger regeringen vægt på, at der skal indgå en revisionsklausul, således at aftalen kan tages op igen, såfremt der er sket væsentlige ændringer i teknologiske eller markeds-mæssige forhold, der påvirker medlemsstaternes mulighed for at opfylde målene eller målenes fortsat relevans og hensigtsmæssighed. Regeringen støtter på den baggrund formandskabets forslag for så vidt angår avancerede biobrændstoffer.

Regeringen støtter forslaget om fælles bæredygtighedskriterier for fast biomasse i EU og finder i den forbindelse et højt ambitionsniveau med udgangspunkt i kriterier, som bl.a. findes i den danske brancheaftale, vigtigt. Fælles bæredygtighedskriterier vil kunne skabe stabilitet for brug af biomasse til energiformål samt understøtte et effektivt og transparent internationalt marked for handel med biomassebaserede brændsler.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 15. december 2017 til forhandlingsoplæg, hvor der blev opnået et midlertidigt forhandlingsoplæg, der gjaldt for energirådsmødet den 18. december 2017.